

Komisja
Europejska

KRÓTKI PRZEWODNIK

po **UE**

Niniejsza publikacja w wersji zawierającej linki do treści w internecie jest dostępna w formatach PDF i HTML:

<https://op.europa.eu/webpub/com/short-guide-eu/pl/>

Krótki przewodnik po UE

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej
Serwis Redakcyjny i Ukierunkowane Działania Informacyjne
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIA

Kontakt: COMM-A2@ec.europa.eu

Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikające z ponownego wykorzystania niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2021

© Unia Europejska, 2021

Komisja Europejska wdrożyła politykę ponownego wykorzystywania swoich dokumentów zgodnie z decyzją Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39). Z wyjątkiem przypadków, w których stwierdzono inaczej, ponowne wykorzystywanie tego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystywanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego poinformowania o autorze oraz o wszelkich zmianach wprowadzonych w dokumencie.

W przypadku wykorzystania lub powielania elementów, które nie są własnością Unii Europejskiej, konieczne może być uzyskanie zgody bezpośrednio od właściwych podmiotów prawa autorskiego.

Ilustracja na okładce, Joining hands, iStock.com/pixelfit

Print	ISBN 978-92-76-24452-3	doi:10.2775/085206	NA-04-20-623-PL-C
PDF	ISBN 978-92-76-24424-0	doi:10.2775/823546	NA-04-20-623-PL-N
HTML	ISBN 978-92-76-24406-6	doi:10.2775/120030	NA-04-20-623-PL-Q

Krótki przewodnik po UE

Czy kiedykolwiek zastanawialiście się, w których krajach UE używa się euro lub co to znaczy należeć do strefy Schengen? Co to jest Europejski Zielony Ład i w jaki sposób wpłynie on na poprawę życia Europejczyków? Co dokładnie UE robi dla swoich obywateli i skąd bierze fundusze na pokrycie tych działań? Z tego przewodnika dowiedziecie się wszystkiego, co trzeba wiedzieć o UE.

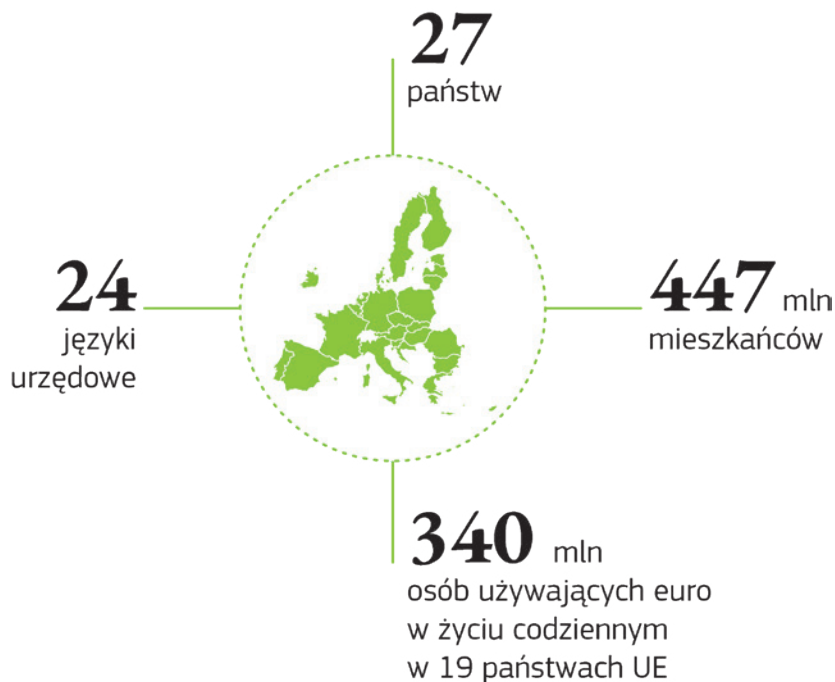
Czym jest Unia Europejska?

Unia Europejska (UE) jest jedyną w swoim rodzaju unią gospodarczą i polityczną między [27 państwami europejskimi](#). Państwa te wspólnie dążą do poprawy życia ludzi nie tylko w Europie, ale też w innych rejonach.

Od ponad 60 lat UE prowadzi działania na rzecz pokoju, dobrobytu i dobrostanu swoich obywateli. Na początku, tj. w latach pięćdziesiątych XX w., było sześć państw założycielskich – lub państw członkowskich. Obecnie do Unii należy już 27 państw, liczących łącznie niemal 450 mln mieszkańców.

Pierwotnie był to projekt gospodarczy mający na celu podniesienie poziomu życia w powojennej Europie. Obecnie Unia stanowi największy na świecie obszar jednolitego rynku gwarantujący swobodny przepływ osób, towarów, usług i kapitału. Na przestrzeni dziesięcioleci współpracę między państwami UE rozszerzono na inne obszary, w których przynosi ona lepsze wyniki. Państwa, które należą do UE, wierzą, że razem są silniejsze i są w stanie lepiej rozwiązywać współczesne wyzwania, takie jak pandemia COVID-19, zmiana klimatu i transformacja cyfrowa europejskiego społeczeństwa.

Przewodnik ten zawiera wiele przydatnych informacji na temat UE i podejmowanych przez nią działań oraz wskazówki, jak uzyskać więcej informacji.

UE to:**FLAGA UNII
EUROPEJSKIEJ****MOTTO
UE****ZJEDNOCZENI
W
RÓŻNORODNOŚCI****DZIEŃ
EUROPY**

Unia wartości

Europejczycy mówią różnymi językami i mają różne tradycje, ale łączy ich ten sam zestaw wartości leżący u podstaw UE. Wartości te to: godność człowieka, wolność, demokracja, równość, rządy prawa oraz poszanowanie praw człowieka.

Wartości te są zapisane w Traktatach UE i w [Karcie praw podstawowych UE](#), w której zawarto wszystkie prawa osobiste, obywatelskie, polityczne, gospodarcze i społeczne przysługujące każdemu człowiekowi w UE.

Obywatel każdego z 27 państw UE jest również obywatelem Unii. Jeżeli jesteś obywatelem Unii, przysługują Ci ważne dodatkowe [prawa](#), takie jak swoboda przemieszczania się, mieszkania, pracy i nauki w dowolnym państwie UE oraz prawo [do głosowania](#) i [kandydowania](#) w wyborach lokalnych i wyborach do Parlamentu Europejskiego, nawet jeśli mieszkasz w innym państwie członkowskim UE. Możesz również złożyć [petycję](#) do Parlamentu Europejskiego, wnieść skargę do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i skontaktować się na piśmie z dowolną instytucją Unii Europejskiej w jednym z 24 języków urzędowych UE.

UE chroni nie tylko prawa własnych obywateli i osób zamieszkujących w Unii Europejskiej. Oprócz tego UE propaguje prawa człowieka i uczciwe wybory na całym świecie. Każdego roku Parlament Europejski przyznaje [Nagrodę im. Sacharowa](#) jako dowód uznania dla osób lub organizacji, które wnoszą wkład w obronę praw człowieka i podstawowych wolności.

W 2020 r.
13,5 mln osób
w UE było
obywatelami
innego państwa UE
niż państwo,
w którym
mieszkają.

Osoby mieszkające w UE zyskują określone ważne prawa i korzyści, takie jak:

ochrona przed wszelkimi formami dyskryminacji, w tym przed dyskryminacją ze względu na płeć, rasę, religię, pochodzenie etniczne lub społeczne, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną

prawo do ochrony danych osobowych

możliwość dokonywania zakupów przez internet z dowolnego państwa UE bez obaw dzięki doskonałej ochronie konsumentów w UE

ochrona zdrowia dzięki rygorystycznym normom środowiskowym UE, takim jak przepisy dotyczące jakości powietrza i wody

UE w skrócie

Dzięki **jednolitemu rynkowi** osoby, towary, usługi i kapitał mogą przemieszczać się na terenie 27 krajów UE prawie tak swobodnie jak w obrębie jednego kraju.

22 państwa członkowskie UE i cztery państwa niebędące członkami UE – Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria – należą do obszaru zwanego **strefą Schengen**. Oznacza to, że przy przekraczaniu ich granicy nie musisz okazywać paszportu. Możliwość podróżowania zakłócił wybuch pandemii COVID-19. Dowiedz się więcej na ten temat na portalu reopen.europa.eu/pl.

 AUSTRIA 1995 8,9 M 	 FRANCJA 1958 67,3 M 	 NIEMCY 1958 83,2 M
 BELGIA 1958 11,5 M 	 GRECJA 1981 10,7 M 	 POLSKA 2004 38,0 M złoty (PLN)
 BUŁGARIA 2007 7,0 M lew (BGN) 	 HISZPANIA 1986 47,3 M 	 PORTUGALIA 1986 10,3 M
 CHORWACJA 2013 4,1 M kuna (HRK) 	 IRLANDIA 1973 5,0 M 	 RUMUNIA 2007 19,3 M lej rumuński (RON)
 CYPR 2004 0,9 M 	 LITWA 2004 2,8 M 	 SŁOWACJA 2004 5,5 M
 CZECHY 2004 10,7 M korona czeska (CZK)	 LUKSEMBURG 1958 0,6 M 	 SŁOWENIA 2004 2,1 M
 DANIA 1973 5,8 M korona duńska (DKK)	 ŁOTWA 2004 1,9 M 	 SZWECJA 1995 10,3 M korona szwedzka (SEK)
 ESTONIA 2004 1,3 M 	 MALTA 2004 0,5 M 	 WĘGRY 2004 9,8 M forint (HUF)
 FINLANDIA 1995 5,5 M 	 NIDERLANDY 1958 17,4 M 	 WŁOCHY 1958 59,6 M

 Rok przystąpienia do UE

 Waluta

 Liczba ludności w milionach osób w 2020 r.

 Czy należy do strefy Schengen?

Co robi UE, aby rozwiązać poważne problemy stojące obecnie przed Europą?

Ten rozdział zawiera informacje na temat niektórych poważnych problemów, które UE stara się rozwiązać, aby poprawić jakość życia ludzi. Aby przekonać się, jakie działania podejmuje się w kluczowych kwestiach uwzględnionych w programie realizowanym przez UE, należy przejść do sekcji „Podział ról” (str. 27). Więcej informacji na temat wszystkich działań UE można znaleźć na stronie internetowej UE: europa.eu.

COVID-19

Za pandemią koronawirusa kryją się ludzkie tragedie, obostrzenia i spowolnienie gospodarcze. UE, jak i cały świat, po raz pierwszy w historii została poddana takiej próbie. Od początku kryzysu priorytetem UE jest ratowanie życia i ochrona miejsc pracy. Oprócz podejmowania działań służących powstrzymaniu rozprzestrzeniania się wirusa Unia jednocześnie wspiera krajowe systemy opieki zdrowotnej i pracuje nad odbudową Europy.

Dostawa sprzętu medycznego z rezerwy rescEU w Pradze (Czechy), 24 października 2020 r.

Do lata 2021 r. w UE dopuszczono do użytku cztery [szczepionki](#) przeciwko COVID-19. Państwa UE odpowiadają za własną politykę krajową dotyczącą zdrowia oraz szczepienia swoich obywateli, natomiast UE zapewnia wsparcie i pomaga w koordynacji, na przykład przez zapewnienie dostaw szczepionek, tak aby nie zabrakło ich w żadnym kraju.

Realizację programów szczepień w UE rozpoczęto w grudniu 2020 r. Dzięki wspólnemu systemowi [unijnych cyfrowych zaświadczeń](#) mieszkańcom UE łatwiej jest zacząć znowu podróżować.

UE dąży do zapewnienia, aby bezpieczne szczepionki dotarły do każdego miejsca na świecie, i w tym celu wyeksportowała już do innych krajów setki milionów dawek. UE jest również jednym z podmiotów wnoszących największy wkład w COVAX – czyli globalny program na rzecz sprawiedliwego dostępu do szczepionek przeciwko COVID-19. Aby zagwarantować gotowość na wypadek wybuchu pandemii w przyszłości, UE prowadzi współpracę z międzynarodowymi partnerami, także w ramach takich inicjatyw, jak [Globalny Szczyt Zdrowotny](#) grupy G-20, który odbył się w maju 2021 r.

W czasie pandemii UE i jej państwa członkowskie wykazały się prawdziwą solidarnością. Na przykład w szpitalach w całej Europie przyjmowano pacjentów z innych krajów, a UE koordynowała dostawy środków ochrony indywidualnej do miejsc, w których były one najbardziej potrzebne. [Rezerwa środków medycznych rescEU](#) (wspólne europejskie zapasy sprzętu medycznego na potrzeby sytuacji nadzwyczajnej) stanowiła pomoc dla państw członkowskich zmagających się z niedoborami sprzętu.

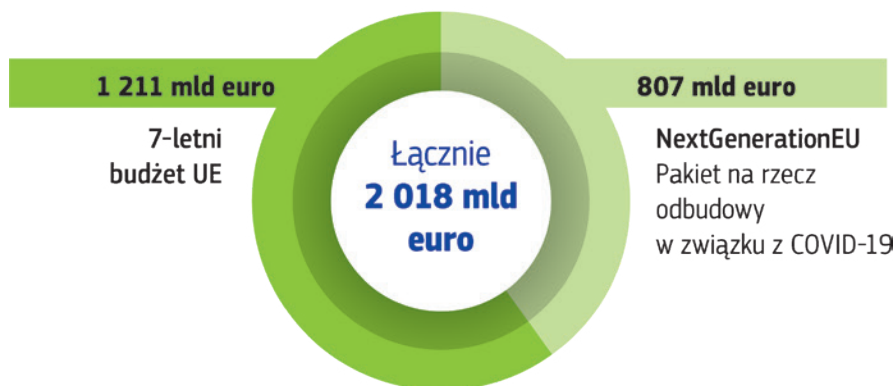

Punkt szczepień *drive-through*, Mediolan (Włochy), 23 marca 2021 r.

UE podejmuje również działania służące zapewnieniu szybkiej odbudowy gospodarczej po pandemii. Na lata 2021–2027 przewidziano budżet 2 018 mld euro (w cenach bieżących) przeznaczony na wsparcie dla ludzi, przedsiębiorstw i regionów w całej UE. Ta łączna kwota obejmuje specjalne narzędzie służące odbudowie gospodarki w wysokości 807 mld euro w ramach instrumentu [NextGenerationEU](#). Celem UE jest przywrócenie dobrej sytuacji w Europie po pandemii COVID-19 przez inwestowanie w projekty i inicjatywy, które sprawiają, że Europa będzie przyjaźniejsza dla środowiska, bardziej cyfrowa i lepiej przygotowana do radzenia sobie z przyszłymi wyzwaniami.

Wydatki UE w latach 2021–2027

Ponadto [inicjatywa SURE](#) przyczynia się do ochrony miejsc pracy i wspierania rodzin w 19 państwach członkowskich.

Dowiedz się więcej o [działaniach UE związanych z COVID-19](#).

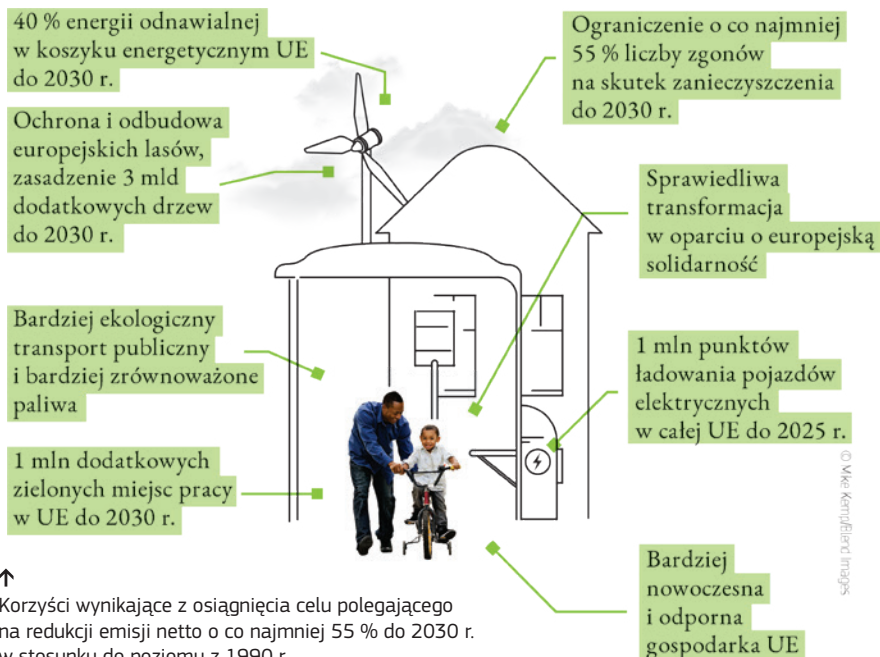
Zmiana klimatu

Zmiana klimatu i szkody dla środowiska stanowią zagrożenie w Europie i na całym świecie.

[Europejski Zielony Ład](#) to nowa unijna strategia, której celem jest sprawienie, aby europejska gospodarka była nowoczesna i konkurencyjna. Jej założeniem jest uczynienie Europy pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu do 2050 r. Emisja gazów cieplarnianych w UE nie będzie wówczas przekraczać ilości pochłanianych przez ekosystemy w sposób naturalny.

Jako pierwszy krok na tej ambitnej drodze UE wyznaczyła nowy cel polegający na redukcji emisji netto o co najmniej 55 % do 2030 r. w stosunku do poziomu w 1990 r. W dążeniach tych udział muszą mieć wszystkie grupy społeczne i wszystkie sektory gospodarki – od przemysłu, energii i transportu po produkcję żywności, rolnictwo i budownictwo. Regiony, branże i pracownicy stojący w obliczu największych wyzwań otrzymają wsparcie finansowe. W lipcu 2021 r. Komisja Europejska zaproponowała pakiet [środków](#) służący zapewnieniu, aby UE osiągnęła cele wyznaczone w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

Co zyskasz?

Każdy może przyczynić się do osiągnięcia tych celów, na przykład przez większe ograniczenie odpadów żywnościowych i recykling, poruszanie się rowerem, a nie samochodem, czy nawet zasadzenie drzewa. Jeżeli chcesz się zaangażować, wejdź na stronę [Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu](#), który jest okazją dla osób i organizacji do wymiany informacji na temat działań na rzecz klimatu. Razem zbudujemy Europę bardziej przyjazną dla środowiska!

© LIFE06 NAT/E/000209/Aixa SOPEÑA

UE sfinansowała przebudowę dwóch promów pasażerskich i towarowych, tak aby można było stosować w nich bardziej ekologiczne baterie elektryczne, a nie, jak wcześniej, paliwo ciężkie. Promy te kursują na często uczęszczanej trasie między Helsingør (Dania) a Helsingborg (Szwecja). Zmodernizowane promy przyczyniają się do poprawy jakości powietrza na tych gęsto zaludnionych obszarach.

Natura 2000
to największa
na świecie sieć obszarów
chronionych, zapewniająca
ochronę tysięcy miejsc
bezpiecznych
dla najcenniejszych
i najbardziej zagrożonych
gatunków
i siedlisk w Europie.

W Portugalii i Hiszpanii udało się uratować rysia iberyjskiego, który był już bliski wyginięcia. Było to możliwe dzięki wysiłkom wielu podmiotów, w tym dzięki działaniom realizowanym w ramach projektów finansowanych ze środków unijnego programu [LIFE](#). Powrót tego gatunku to jeden z największych sukcesów Europy, jeżeli chodzi o ochronę zwierząt.

**Co najmniej 30 %
wydatków UE
w latach 2021–2027
będzie wiązać się
z przeciwdziałaniem
zmianie klimatu
i jej skutkom.**

Wykorzystanie pełnego potencjału transformacji cyfrowej

Pandemia COVID-19 uwiarydliła, że w czasach kryzysu [technologie cyfrowe](#) mają ogromne znaczenie dla zapewnienia łączności między ludźmi i przedsiębiorstwami.

We współczesnym społeczeństwie każdy musi umieć posługiwać się technologiami cyfrowymi, od korzystania z elektronicznych usług bankowych, przez robienie zakupów z domu czy też korzystanie z technologii w pracy. Aby nikt nie pozostawał w tyle, a Europa osiągnęła pozycję światowego lidera pod względem technologii, UE dokonuje inwestycji we wszystkich obszarach od umiejętności cyfrowych i obliczeń superkomputerowych po szybką łączność i wyższy poziom cyberbezpieczeństwa.

Bibliotekarz czyta książkę starszym ludziom, prowadząc z nimi wideokonferencję – inicjatywa realizowana przez bibliotekę miejską w Soto del Real w Madrycie (Hiszpania), 16 listopada 2020 r.

UE dąży do zapewnienia, aby wirtualny świat był bezpieczny i sprawiedliwy zarówno dla ludzi, jak i dla przedsiębiorstw. Dzięki przepisom UE mamy obecnie większą kontrolę nad naszymi danymi osobowymi i sposobami ich wykorzystania przez osoby trzecie.

Unia Europejska na świecie

UE ściśle współpracuje ze swoimi sąsiadami oraz z państwami na całym świecie. Unia tworzy nowe partnerstwa, w szczególności z [Afrką](#), oraz współpracuje z innymi krajami i organizacjami międzynarodowymi, w tym z Organizacją Narodów Zjednoczonych i Światową Organizacją Zdrowia, aby rozwiązywać wspólne problemy, takie jak zmiana klimatu i pandemia COVID-19. UE zawiera również umowy handlowe z innymi krajami, ostatnio z Kanadą, Japonią i Meksykiem. Umowy te przyczyniają się do rozwoju handlu i tym samym wspierają gospodarkę UE i tworzenie miejsc pracy.

UE i jej państwa członkowskie są największym na świecie darczyńcą pomocy międzynarodowej. W 2020 r. przekazały 66,8 mld euro na pomoc w walce z COVID-19 i ubóstwem oraz na przyspieszenie globalnego rozwoju.

Pomoc w znalezieniu pracy

W ramach [Europejskiego Funduszu Społecznego](#) można uzyskać pomoc w znalezieniu pracy (lub lepszej pracy), co dotyczy również osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Corocznie dzięki pomocy udzielonej w ramach tego funduszu 10 mln osób znajduje pracę lub podnosi swoje kompetencje.

UE pomaga osobom młodym w wejściu na rynek pracy. Na przykład [gwarancja dla młodzieży](#) ma na celu zapewnienie, aby wszyscy młodzi ludzie w wieku do 30 lat w ciągu czterech miesięcy od uzyskania statusu osoby bezrobotnej lub zakończenia kształcenia otrzymali dobrej jakości ofertę zatrudnienia, kształcenia, przygotowania zawodowego lub szkolenia. Osoby młode mogą uzyskać również pomoc w znalezieniu pracy w innym państwie UE dzięki [programowi „Twoja pierwsza praca z EURES-em”](#).

Wolontariat to wspólny sposób na działanie na rzecz społeczności lokalnej we własnym kraju lub za granicą, a jednocześnie na zdobycie nowych umiejętności i przyjaciół. [Europejski Korpus Solidarności](#) zapewnia osobom młodym możliwość odbycia wolontariatu lub pracy przy realizacji projektów we własnym państwie lub za granicą. [Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej](#) to inicjatywa oferująca osobom, które ukończyły 18 lat, możliwość udziału w projektach humanitarnych na całym świecie.

Intensyfikacja walki z rakiem

UE jest zdeterminowana, aby odwrócić negatywne tendencje związane z chorobami nowotworowymi. W ramach [europejskiego planu walki z rakiem](#) o budżecie 4 mld euro wyznaczono nowe unijne podejście w zakresie profilaktyki i leczenia nowotworów oraz opieki onkologicznej. Już teraz finansowanie unijne przyczyniło się do [przeprowadzenia przelotowych badań](#) – od modelowania guzów w 3D do wykrywania raka dzięki badaniu oddechu pacjenta.

Pielęgniarka przygotowuje urządzenie do przeprowadzenia badania rezonansu magnetycznego, szpital uniwersytecki w Liège (Belgia), 24 stycznia 2020 r.

Unia równości

UE tworzy Europę opartą na zasadzie równości. Oznacza to [równe wynagrodzenie za pracę](#) dla kobiet i mężczyzn, [możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami na równych zasadach](#) we wszystkich obszarach życia oraz brak tolerancji dla [rasizmu](#). Oznacza to, że [nikogo nie można wykluczać ani marginalizować](#), a każdy powinien [móc decydować o doborze partnera](#).

Migranci i obywatele Unii ze środowisk migracyjnych odgrywają kluczową rolę w europejskim społeczeństwie, w tym jako pracownicy o krytycznym znaczeniu. UE dąży do zapewnienia, aby każdy miał możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. W tym celu koncentruje się na kwestiach, takich jak kształcenie, zatrudnienie, opieka zdrowotna i zakwaterowanie.

Ochrona ludzi

Jednym z priorytetów UE jest bezpieczeństwo i [ochrona](#) mieszkańców Europy, zarówno w świecie fizycznym, jak i wirtualnym. Bieżące działania UE obejmują eliminację zagrożeń, takich jak terroryzm, przestępczość zorganizowana, handel narkotykami i handel ludźmi.

Kłamstwa na temat COVID-19, niebezpieczne fikcje, teorie spiskowe oraz oszukiwanie konsumentów stanowią zagrożenie, w tym również dla zdrowia publicznego. UE współpracuje z firmami z branży mediów społecznościowych i platformami internetowymi w celu ograniczenia [rozprzestrzeniania informacji wprowadzających w błąd](#) oraz fałszywych informacji w Europie. [Europejskie Obserwatorium Mediów Cyfrowych](#) wspiera prace prowadzone przez niezależnych weryfikatorów faktów. Obserwatorium założono z myślą o tym, aby stało się ono europejskim centrum walki z dezinformacją w internecie.

Dowiedz się więcej na temat [priorytetów](#) Komisji Europejskiej.

Europa oznacza kulturę

Co mają wspólnego nagrodzone Oscarem filmy *Slumdog. Milioner z ulicy*, *Syn Szawła*, *Ojciec i Na rauszu*? Wszystkie te filmy otrzymały wsparcie w ramach [podprogramu MEDIA, stanowiącego element unijnego programu „Kreatywna Europa”](#).

Czy Twoje miasto zdobędzie tytuł następnej Europejskiej Stolicy Kultury? Ten prestiżowy [tytuł](#) przyznano już ponad 50 miastom w całej UE. Kieruje on uwagę na lokalnych artystów i unikatowe bogactwo kulturowe każdego miasta.

Poznaj europejską sztukę i kulturę, nie ruszając się z fotela! Dzięki platformie cyfrowej [Europeana](#) zyskujesz dostęp do ponad 58 mln elementów zbiorów zgromadzonych przez ponad 3 600 instytucji kultury.

Co między innymi UE robi dla mnie?

Możesz mieszkać i pracować w innym państwie UE. Zapoznaj się z [portalem EURES](#), gdzie możesz znaleźć oferty pracy i praktyczne porady.

Na emeryturze możesz zamieszkać w dowolnym państwie UE (oraz w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii) i tam otrzymywać [świadczenia emerytalne](#).

Możesz studiować lub odbyć szkolenie w innym państwie UE. Ponad 10 mln ludzi wzięło udział w [programie Erasmus](#), odkąd uruchomiono ten program w 1987 r.

W 2017 r. w UE zniesiono opłaty roamingowe, dzięki czemu spadły koszty utrzymywania kontaktu z przyjaciółmi i rodziną w czasie podróży na terenie Unii. Twoje abonamenty cyfrowe podróżują razem z Tobą!

Jeżeli zachorujesz w trakcie podróży do innego państwa UE, będziesz mieć możliwość skorzystania z usług państwowej opieki zdrowotnej dzięki [europejskiej karcie ubezpieczenia zdrowotnego](#). Przebieg i koszt Twojego leczenia będą takie same jak w przypadku osób ubezpieczonych w tym kraju.

Punkty dostępu [WiFi4EU](#) w miejscach publicznych w około 8 tys. gmin w całej UE oznacza, że możesz łączyć się z internetem za darmo. Szukaj tego znaku:

W 19 państwach UE możesz używać jednej waluty – euro.

Możesz spać spokojnie, podróżując po UE. Przysługuje Ci pełna ochrona [praw pasażerów](#) podczas podróży samolotem, koleją, statkiem, autobusem lub autokarem.

Zabawki muszą spełniać surowe [wymogi](#) bezpieczeństwa, zanim zostaną dopuszczone do sprzedaży w UE.

Zgodnie z [przepisami UE](#) masz prawo do odstąpienia od umowy i zwrotu towaru zakupionego przez internet w terminie 14 dni bez podania jakiegokolwiek przyczyny.

Mieszkańcy UE są bezpieczni dzięki jednym z najsurowszych norm dotyczących bezpieczeństwa i zdrowej żywności na świecie.

Depozyty bankowe do 100 tys. euro są zawsze chronione.

Dowiedz się więcej o tym, co [UE robi dla Ciebie](#).

Co robi UE, aby poprawić sytuację w mojej okolicy?

UE dokonuje inwestycji na poziomie lokalnym w miastach i regionach, aby zwiększyć liczbę miejsc pracy, zintensyfikować rozwój gospodarczy i poprawić jakość życia. Celem jest wprowadzenie pozytywnych zmian w pięciu kluczowych obszarach, którymi są:

- ✔ pomoc w zdobyciu pracy i wykształcenia lub we włączeniu społecznym mieszkańców,
- ✔ małe i średnie przedsiębiorstwa,
- ✔ badania naukowe i innowacje,
- ✔ ochrona i poprawa środowiska,
- ✔ modernizacja transportu i energii w ramach przeciwdziałania zmianie klimatu.

**W latach
2014–2020
UE zainwestowała
ponad
460 mld euro
w unijne
regiony.**

Inwestowanie w ludzi i miejsca

Rozejrzyj się wokół siebie, a zobaczysz szkołę, most, szpital lub też inne przedsięwzięcie, które powstało dzięki unijnemu finansowaniu. Na przestrzeni lat środki pochodzące z programów unijnej polityki regionalnej przeznaczono na realizację setek tysięcy projektów. Poniżej przedstawiono zaledwie kilka projektów, które mają lub wkrótce będą miały pozytywny wpływ na życie ludzi w UE.

Ratowanie życia w nowym szpitalu pomocy doraźnej w Rumunii

W Klużu w Rumunii finansowanie unijne w kwocie 47 mln euro przeznaczono na budowę [szpitala](#) wyposażonego w zaawansowany technologicznie sprzęt do opieki nad chorymi w stanie krytycznym. Szpital będzie należał do sieci regionalnych szpitali pomocy doraźnej oraz będzie wpisywał się w działania podejmowane w Rumunii w celu zwiększenia dostępu do opieki zdrowotnej.

Lepsze połączenia drogowe w Grecji

Rezydenci, turyści i przedsiębiorstwa w Grecji będą korzystać z ważnego [nowego odcinka](#) autostrady. Na budowę brakującego połączenia między Lamią a Xyniadą przeznaczono 255 mln euro w ramach unijnego finansowania. Dzięki temu odcinkowi regiony w centralnej części Grecji i zachodniej części Tesalii zyskają połączenie z główną siecią autostrad.

Zrównoważone pływanie w Belgii

We Vrije Universiteit Brussel (Wolny Uniwersytet Brukselski) przeprowadzono [renowację](#) basenu, tak aby miał on bardziej zrównoważony charakter. W nowym obiekcie zużycie energii ograniczono o 60 %, a emisje CO₂ o 500 ton rocznie w porównaniu ze starym basenem. Ponadto nowy basen jest dostępny dla osób spoza uniwersytetu. Na ten projekt w ramach finansowania unijnego przeznaczono ponad 2 mln euro.

© Image by Hebi B. from Pixabay

Bardziej ekologiczne miasta i regiony

Bardziej niezawodne i efektywne zaopatrzenie w energię w Czechach, 21 nowych pociągów elektrycznych na potrzeby udoskonalenia sieci kolejowej w Chorwacji oraz środki na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na Węgrzech – projekty te znalazły się wśród [14 zielonych projektów](#), które przyniosą korzyści obywatelom Unii. Kwota ponad 1,4 mld euro z funduszy UE zostanie zainwestowana w projekty realizowane w siedmiu państwach członkowskich w takich obszarach, jak środowisko, zdrowie, transport i energia.

Szybsze łącza internetowe na Sycylii

Ponad 2,3 mln mieszkańców Sycylii we Włoszech korzysta z szybkiego dostępu do internetu dzięki [projektowi](#), na który przeznaczono 55 mln euro ze środków unijnych. Ponad 1,2 mln gospodarstw domowych w dziewięciu prowincjach Sycylii podłączono do ultraszybkiej sieci szerokopasmowej.

Zielone place zabaw w Paryżu

Betonowe boiska szkolne w Paryżu przekształcono w chłodne, zielone wyspy zdolne do magazynowania wody i ograniczenia upału. Przy wsparciu kwotą finansowania unijnego równą niemal 5 mln euro w ramach [projektu OASIS](#) zapewnia się Paryżanom ochronę przed skutkami zmiany klimatu, a jednocześnie tworzy się tereny do zabawy dla dzieci.

Dowiedz się więcej o projektach w Twoim kraju, które otrzymały finansowanie unijne:

- https://ec.europa.eu/regional_policy/pl/projects/
- <https://www.what-europe-does-for-me.eu/pl/portal/1/>

@EUinmyregion

#EUinmyRegion

W jaki sposób mogę uzyskać dofinansowanie?

Jesteś badaczem, rolnikiem, przedsiębiorcą czy może artystą? Dowiedz się, kto może zostać beneficjentem:

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-apply/eligibility-who-can-get-funding_pl

Dowiedz się, w jaki sposób możesz uzyskać dostęp do finansowania dla regionów:

https://ec.europa.eu/regional_policy/pl/funding/accessing-funds/

Pionierzy Unii Europejskiej

Bojownicy ruchu oporu, polityczni liderzy i znana na całym świecie aktorka – dowiedz się więcej o [kobietach i mężczyznach](#), którzy ułożyli drogę do utworzenia Europy, jaką znamy obecnie. Należą do nich:

Konrad ADENAUER

Ursula HIRSCHMANN

Anna LINDH

Melina MERCOURI

Jean MONNET

Robert SCHUMAN

Altiero SPINELLI

Simone VEIL

Louise WEISS

© Associated Press, Konrad Adenauer

© Historical Archives of the European Union, Ursula Hirschmann

© Nationaal Archief C00, Melina Mercouri

Najważniejsze wydarzenia w historii UE

1950

9 maja

Deklaracja Schumana.

Minister Spraw Zagranicznych Francji, Robert Schuman, przedstawia propozycję wspólnej koordynacji produkcji stali i wydobycia węgla, tak aby żaden kraj nie mógł prowadzić produkcji broni, aby zwrócić się przeciwko innym krajom.

1952

23 lipca

Powstaje Europejska Wspólnota Węgla i Stali.

1957

25 marca

Sześć państw – Belgia, Francja, Niemcy i Włochy – podpisuje traktaty rzymskie. Na ich mocy 1 stycznia 1958 r. powstaje wspólny rynek – **Europejska Wspólnota Gospodarcza.**

1987

15 czerwca

Rozpoczyna się realizacja programu wymiany studentów

Erasmus.

1989

Upadek komunizmu powoduje falę przemian demokratycznych w Europie Środkowo-Wschodniej.

1993

1 stycznia

Powstaje **jednolity rynek**, na którym obowiązuje swobodny przepływ osób, towarów, usług i kapitału.

2012

1 kwietnia

Zainicjowano **Europejską inicjatywę obywatelską.**

2012

10 grudnia

UE otrzymuje **Pokojową Nagrodę Nobla.**

2015

12 grudnia

195 państw, w tym wszystkie państwa członkowskie UE, przyjmuje **porozumienie klimatyczne z Paryża.**

1962

30 lipca

Powstaje **wspólna polityka rolna**, której celem jest zapewnienie bezpieczeństwa dostaw żywności oraz wspieranie rolników i obszarów wiejskich.

1968

1 lipca

Zniesienie **celu** między sześcioma państwami członkowskimi.

1979

7–10 czerwca

Po raz pierwszy **Europejczycy mogli głosować** na kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego.

1993

1 listopada

Powstaje **Unia Europejska**.

1995

26 marca

Na mocy **układu z Schengen** następuje zniesienie kontroli na granicach między niektórymi państwami członkowskimi. Obecnie kontrola na granicach została zniesiona między 22 państwami członkowskimi.

2002

1 stycznia

Po raz pierwszy do użytku wchodzi banknoty i monety **euro**, których obecnie używa się w 19 państwach UE.

2017

15 czerwca

Zniesienie **opłat roamingowych**.

2020

Styczeń

Pandemia COVID-19 dociera do Europy. UE podejmuje **największe w swojej historii działania w odpowiedzi na stan zagrożenia zdrowia publicznego**.

2021

9 maja

Zainicjowano **Konferencję w sprawie przyszłości Europy**.

W jaki sposób funkcjonuje Unia?

Sesja plenarna
Parlamentu Europejskiego,
Bruksela (Belgia),
26 kwietnia 2021 r.

Wszystkie działania UE opierają się na Traktatach, w których określono zasady funkcjonowania UE przyjęte dobrowolnie i demokratycznie przez wszystkie państwa członkowskie UE.

UE [podejmuje działania](#) w obszarach, w których została do tego upoważniona przez państwa członkowskie i w których podjęcie wspólnych działań jest uzasadnione. Chodzi tu na przykład o działania podejmowane w związku ze zmianą klimatu lub w zakresie handlu na świecie.

Traktaty określają, kto może stanowić prawo i w jakich dziedzinach: UE, rządy krajowe, czy też i UE, i rządy krajowe. Państwa UE [odpowiadają](#) za podejmowanie własnych decyzji i ustanawianie praw w określonych obszarach polityki krajowej, takich jak przemysł, zdrowie i kształcenie, a UE jedynie je wspiera. W dziedzinach, w których działania podejmować mogą i UE, i rządy krajowe, UE może podjąć działania tylko wówczas, gdy jej działania będą skuteczniejsze.

Abym wspierać osiągnięcie wyznaczonych celów, państwa UE mogą tworzyć szereg instytucji podejmujących i egzekwujących decyzje na szczeblu UE.

Podział ról

Parlament Europejski obraduje w Strasburgu i Brukseli. Jest to instytucja reprezentująca interesy obywateli Unii. Wraz z Radą jest głównym organem decyzyjnym UE.

W skład Parlamentu Europejskiego wchodzi 705 posłów wybieranych przez obywateli Unii w wyborach bezpośrednich odbywających się co pięć lat. Ostatnie wybory odbyły się w 2019 r. Mandaty przydzielane są na podstawie liczby ludności poszczególnych państw członkowskich. Posłowie do PE nie są pogrupowani według narodowości, lecz współpracują w ramach grup politycznych albo występują jako posłowie niezrzeszeni. David Sassoli jest obecnym przewodniczącym Parlamentu Europejskiego.

- Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci)
- Grupa Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim
- Grupa Renew Europe
- Grupa Tożsamość i Demokracja
- Grupa Zielonych/Wolne Przymierze Europejskie
- Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy
- Grupa Lewicy w Parlamencie Europejskim – GUE/NGL
- Posłowie niezrzeszeni

Rada Unii Europejskiej, zwana również Radą, jest organem, w którym zasiadają ministrowie rządów wszystkich państw UE. Wraz z Parlamentem Europejskim Rada jest głównym organem decyzyjnym UE. Co 6 miesięcy kolejne państwo UE przejmuje **prezydencję** w Radzie UE.

W celu zapewnienia ciągłości prac państwa członkowskie, które mają kolejno sprawować prezydencję, ściśle ze sobą współpracują trójkami przy przygotowaniu wspólnego programu realizowanego przez okres 18 miesięcy.

Rady Unii Europejskiej nie należy mylić z **Radą Europejską**, w której skład wchodzi szefowie wszystkich państw UE. Rada Europejska określa ogólny kierunek polityczny UE i jej priorytety. Obecnym przewodniczącym Rady Europejskiej jest Charles Michel.

[Komisja Europejska](#) stanowi służbę cywilną UE. Komisja jest uprawniona do przedstawiania wniosków dotyczących nowych działań i aktów prawnych, nad którymi następnie dyskutują Parlament i Rada. Komisja odpowiada również za zapewnienie prawidłowego wykonania przepisów UE. Za sterami Komisji stoi przewodnicząca Ursula von der Leyen i jej zespół komisarzy – po jednym z każdego państwa UE.

Wszystkie państwa należące do Unii Europejskiej muszą przestrzegać przepisów UE i osiągnąć cele, do których urzeczywistnienia się zobowiązały. W przeciwnym razie Komisja może wszcząć przeciwko nim [postępowanie](#).

[Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej](#) zapewnia egzekwowanie i stosowanie prawa Unii w taki sam sposób we wszystkich państwach UE.

[Europejski Bank Centralny](#) zarządza euro. Jego główne zadanie polega na utrzymaniu stabilnych cen w strefie euro.

Skąd pochodzą środki unijne?

Środki finansowe wydawane przez UE ([budżet UE](#)) pochodzą z kilku [źródeł](#). Są nimi: cła, wkłady oparte na podatku od wartości dodanej (VAT) pobieranym przez państwa członkowskie oraz bezpośrednie wkłady państw unijnych. Od stycznia 2021 r. nowe źródło dochodów w budżecie UE stanowi wkład obliczany na podstawie odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi.

Środki z budżetu UE są przeznaczane na cele, które są ważne dla mieszkańców UE – od budowy nowych i lepszych dróg, linii kolejowych i lotnisk, po rozwój obszarów wiejskich i zapewnienie możliwości nauki za granicą. Budżet UE przeznaczany jest nie tylko na transformację cyfrową i przeciwdziałanie zmianie klimatu, ale również na ograniczenie różnic występujących w poszczególnych państwach UE i między nimi.

W jaki sposób mogę się zaangażować?

Inauguracja Konferencji w sprawie przyszłości Europy, Strasburg (Francja), 9 maja 2021 r.
Od lewej do prawej: Emmanuel Macron, prezydent Francji; António Costa, urzędujący przewodniczący Rady Unii Europejskiej; David Sassoli, przewodniczący Parlamentu Europejskiego; i Ursula von der Leyen, przewodnicząca Komisji Europejskiej.

Czy masz swoją wizję UE? Czas zabrać głos!

Niezależnie od tego, kim jesteś i gdzie się znajdujesz, UE chce wiedzieć, co masz do powiedzenia.

Parlament Europejski, Rada i Komisja Europejska zainaugurowały ważną ogólnoeuropejską debatę [Konferencję w sprawie przyszłości Europy](#) – aby umożliwić mieszkańcom z całej UE dzielenie się pomysłami i nadziejami dotyczącymi kształtowania Unii Europejskiej w kolejnych latach. We wszystkich państwach odbywają się wydarzenia obejmujące debaty online i – jeżeli pozwalają na to zasady wprowadzone ze względu na pandemię COVID-19 – spotkania osobiste. Odwiedź wielojęzyczną [stronę internetową konferencji](#). Co więcej, możesz organizować i przesyłać własne wydarzenia. Zaangażuj się – przyszłość Europy jest w Twoich rękach!

Jako obywatel Unii możesz brać udział w procesie decyzyjnym na kilka sposobów. Po pierwsze możesz oddać głos w [wyborach do Parlamentu Europejskiego](#) odbywających się co pięć lat. Dowiedz się, którzy posłowie do Parlamentu Europejskiego [reprezentują Twój kraj](#).

Czy zastanawiasz się czasem, w jaki sposób można by udoskonalić prawo Unii? Jeżeli chcesz pomóc dostosować przepisy UE do wymogów przyszłości, [zaproponuj](#), jak można uprościć i zmodernizować obowiązujące przepisy. Możesz również [wyrazić swoją opinię](#) dotyczącą nowych strategii. Pamiętaj, aby wyrazić swoją opinię w kwestiach, które są dla Ciebie ważne. Opinie można przysyłać w jednym z 24 języków urzędowych UE.

Jeżeli lubisz debaty publiczne, weź udział w jednym z wielu [dialogów obywatelskich](#), które corocznie toczą się w całej UE. Każdy może zadać europejskim politykom pytanie oraz wypowiedzieć się na temat wpływu unijnej polityki na codzienne życie. Można również podzielić się swoją wizją przyszłości Europy. [Sprawdź, kiedy](#) i gdzie odbędą się nadchodzące debaty.

W ramach [europejskiej inicjatywy obywatelskiej](#) obywatele mogą wezwać Komisję do zaproponowania nowych przepisów. Najpierw należy uzyskać szersze poparcie dla danej sprawy. Gdy dana inicjatywa zdobędzie 1 mln podpisów, Komisja zdecyduje, jakie podejmie działania. Jak dotąd, sześć inicjatyw obywatelskich uzyskało wymaganą liczbę podpisów.

Pierwszą w historii skuteczną inicjatywą obywateli Unii była inicjatywa Right2Water, dzięki której wprowadzono [nowe przepisy](#) zapewniające bezpieczeństwo i jakość wody pitnej i łatwiejszy dostęp do niej dla grup w trudnej sytuacji.

Mężczyzna z publiczności włącza się w debatę prowadzoną w ramach dialogu obywatelskiego, Esch-sur-Alzette (Luksemburg), 20 stycznia 2020 r.

Gdzie mogę uzyskać więcej informacji?

W całej Unii Europejskiej istnieją setki **punktów informacji europejskiej Europe Direct**. Adres najbliższego ośrodka można znaleźć na stronie internetowej:

https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_pl

Kontakt z Europe Direct jest możliwy:

- pod bezpłatnym numerem telefonu: 00 800 67891011 (niektórzy operatorzy mogą naliczać opłaty za te połączenia)
- pod standardowym numerem: +32 22999696
- pocztą elektroniczną: https://europa.eu/european-union/contact_pl

Informacje o Unii Europejskiej we wszystkich językach urzędowych UE są dostępne w **portalu Europa** pod adresem: <https://europa.eu>. Zapoznaj się również z **ogólnym sprawozdaniem**, w którym przedstawiono całą działalność prowadzoną przez UE w 2020 r.

Istnieje możliwość pobrania lub zamówienia bezpłatnych i płatnych **publikacji UE** pod adresem: <https://op.europa.eu/pl/publications>

Pomoc i porady dla obywateli Unii i przedsiębiorstw w Unii można uzyskać na portalu **Twoja Europa**: https://europa.eu/youreurope/index_pl.htm

W kąciку edukacyjnym dostępne są edukacyjne materiały, gry i quizy: https://europa.eu/learning-corner/home_pl

Odkryj **Europejski Portal Młodzieżowy** pod adresem: https://europa.eu/youth/EU_pl

Komisja Europejska w Twoim kraju: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/representations-member-states_pl

Parlament Europejski w Twoim kraju: <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/pl/stay-informed/liaison-offices-in-your-country>

Sieć Europejskich Centrów Konsumentckich: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/resolve-your-consumer-complaint/european-consumer-centres-network-ecc-net_pl

twitter.com/EU_Commission

facebook.com/EuropeanCommission

instagram.com/europeancommission

twitter.com/europarl_pl

facebook.com/europeanparliament

instagram.com/europeanparliament

twitter.com/eucouncil

facebook.com/eucouncil

instagram.com/eucouncil

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej

Print	ISBN 978-92-76-24452-3	doi:10.2775/085206	NA-04-20-623-PL-C
PDF	ISBN 978-92-76-24424-0	doi:10.2775/823546	NA-04-20-623-PL-N
HTML	ISBN 978-92-76-24406-6	doi:10.2775/120030	NA-04-20-623-PL-Q